

RIDALA PÕHIKOOL

HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE TOETAMISE JA NÕUSTAMISE KORD

1. Üldalused

1.1. Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilaseks loetakse õpilast, kes vajab riiklikus õppekavas seatud eesmärkide täitmiseks täiendavaid tugimeetmeid või eriõpet.

1.2. Ridala Põhikooli tugi- ja õpiabisüsteem on suunatud õpilastele, kelle õpiraskused, tervises seisund (puue), käitumis- ja tundeeluhäired, andekus, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe ajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid).

1.3. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamise kontekstis peab Ridala Põhikool oluliseks ennetavaid tegevusi, sh. positiivse koolikliima hoidmine, süstemaatiline kiusuennetusega tegelemine, lapsevanemate kaasamine, laste kohanemise jälgimine, toetav füüsiline keskkond ja päevakava, klassi suhete teadlik juhtimine, lapsega tegelevate täiskasvanute vaheline koostöö, huvihariduse võimaluste pakkumine, emotsionaalse toe pakkumine.

1.4. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe ja arengu toetamiseks korraldab koolisest meeskonnatööd ja koordineerib koolivälises võrgustikutöös osalemist kooli direktori poolt määratud haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija ehk HEVKO.

1.5. Kord on sätestatud kooskõlas Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 18, § 23, § 26, § 46, § 47, § 48, § 49 ja Põhikooli riikliku õppekava § 17 ning Ridala Põhikooli õppekavaga.

2. Tugiteenuste rakendamine

2.1. Õpilastele võimaldatakse koostöös Haapsalu Hariduse Tugiteenuste keskusega eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus ning selle korraldab direktor.

2.2. Tugiteenuse rakendamine, selle sisu, maht ja kestus otsustatakse tugispetsialistide, klassi- ja aineõpetajate koostöös. Rakendatava tugiteenuse maht ja sisu ei sõltu niivõrd õpilase meditsiinilisest diagnoosist või määratud puudest, kuivõrd sellest, millist õppekorraldust ja tugiteenuseid õpilane vajab.

2.3. Tugispetsialistide poolt õpilasele läbi viidud hindamiste, testimiste ja uuringute järeldused vajalike sekkumiste kohta, spetsialistide antud soovitusel, rakendatud teenused ja meetmed ning hinnang nende tulemuslikkusele kantakse ajalisel järjekorras õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile (IAK).

2.4. Tugiteenuseid rakendatakse mudeli märkamine-kaardistamine-sekkumine-analüüs põhimõttel.

2.4.1. Märkamine - tugiteenuse vajaduse märkamine klassiõpetaja, klassijuhataja, aineõpetaja, tugispetsialisti, lapsevanema või meditsiinitöötaja poolt. Esmase info kogumine õpilase arengu ja hakkamasaamise kohta, sealhulgas koolivalmiduskaardi või individuaalse arengu jälgimise kaardiga tutvumine.

2.4.2. Kaardistamine - andekuse, õpiraskuse või ajutise mahajäämuse väljaselgitamine. Selleks kasutab kool pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, õpilase käitumise eesmärgistatud vaatlemist erinevates koolikeskkondades ja õpituatsioonides, õpilast ja tema kasvukeskkonda puudutava teabe koondamist, õpilase meditsiinilisi ja eripedagoogilisi uuringuid. Vajadusel tehakse koostööd kooliväliste spetsialistidega ja õpiraskuse korral soovitatakse lisauuringuid.

2.4.3. Sekkumine - toe rakendamine, mis hõlmab näiteks õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist (s.h. andekatele), tugispetsialistide teenust ning vajadusel õpiabitundide korraldamist (individuaalselt või rühmas). Avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart ja vajadusel koostatakse õpilasele individuaalne õppekava. Vajadusel kaasatakse koolivälised spetsialistid.

2.4.4. Analüüs - pakutud tugimeetmete tulemuslikkuse analüüs, kokkulepete sõlmimine edasisteks tegevusteks. Rakendatud meetmete tõhusust hindavad õpilasega tegelevate spetsialistide meeskond ning klassi ja/või aineõpetajad vähemalt kaks korda õppeaastas ning tulemused fikseeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

3. Ridala Põhikooli tugi- ja nõustamisskeem.

3. Pakutavad tugiteenused

3.1. Tuge vajavate õpilaste toetamine koolis rakendub:

3.1.1. *klassi tasandil*, mida koordineerib klassijuhataja või aineõpetaja – varajane märkamine, vestlus õpilasega, vestlus perega, õppe individualiseerimine ja diferentseerimine, ainekonsultatsioonide pakkumine, kujundav hindamine, õpilase emotsionaalne toetamine, kohandatud õpikeskkond ja/või õppematerjalid;

3.1.2. *kooli tasandil*, mida koordineerib direktor/HEVKO - tugispetsialistide teenuse ja õpiabi pakkumine, õpilase kaasamine pikapäevarühma ja huviringide töösse, individaalse õppekava rakendamine, käitumise tugikava rakendamine, kohandatud õpikeskkond, koduõpe, erisuste võimaldamine lõpueksamil;

3.1.3. *kooliväliselt*, mida koordineerib direktor/HEVKO - koolivälise nõustamiskomisjoni, kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialist, õpilase perearsti, psühhiaatri, noorsoopolitsei jt kaasamine.

3.1.4. Ridala Põhikoolis pakutakse järgmisi tugiteenuseid:

Tugiteenus	Kirjeldus	Rakendaja
Täiendav juhendamine	Klassiõpetaja või aineõpetaja poolt läbi viidav õpilase individuaalne lisajuhendamine väljaspool ainetundi, siia kuulub muuhulgas aineõpetaja konsultatsioonitund.	Klassiõpetaja, aineõpetaja
Õppe individualiseerimine	Individualiseerimine on õpilase individuaalsest õpivõimekusest või õpioskustest lähtuva õppe korraldamine. Individualiseerimine hõlmab tööjuhendi täiendavat selgitamist, lisaselgituste andmist töö käigus, töö raskusastme reguleerimist jms Sätestatud õppekava mahtu ja õpitulemusi ei vähendata. Tehtud erisused kajastuvad õpilase individuaalsel arengukaardil.	Klassiõpetaja, aineõpetaja
Õppe diferentseerimine	Diferentseeritud õppena käsitletakse klassis samaaegset erinevate õppemeetodite kasutamist ja eri tasemel õppe korraldamist. See hõlmab HEV õpilasele sobivat metoodikat, õppematerjali, õpilasest lähtuvat hindamist, ülesannete mahu vähendamist, logopeediliste õpilaste tööde diferentseeritud hindamist. Sätestatud õppekava mahtu ja õpitulemusi ei vähendata. Tehtud erisused kajastuvad õpilase individuaalsel arengukaardil.	Klassiõpetaja, aineõpetaja
Abiõpetaja/õpetaja abi kaasamine/tugiisik	Abiõpetaja/õpetaja abi ülesanne on (ajutiste) õpiraskustega ning haridusliku erivajadusega õpilaste toetamine ning abistamine ainetundides.	Abiõpetaja/õpetaja abi/tugiisik klassiõpetaja aineõpetaja
Õpiabirühm	Õpiabirühm on suunatud keeleliste ja/või matemaatiliste õpiraskustega ning välja kujunemata õpioskustega õpilastele. Õpiabirühma tunnis toetatakse õppekavas toodud õpitulemuste saavutamist. Selles osalemiseks teeb ettepaneku klassi- või aineõpetaja, õpiabirühma määratakse õpilane lapsevanema kirjalikul nõusolekul direktori käskkirjaga. Õpiabirühma tunnis osalevatele õpilasele avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart. Õpe rühma tingimustes toimub lapsele seni, kuni talle on jõukohane õppida koos	Õpiabirühma õpetaja, eripedagoog

	klassiga. Õpilase osalemise õpiabirühma töös otsustab tugivõrgustiku ümarlaud/õppenõukogu iga õppeaasta alguses.	
Individuaalne õppekava (IÕK)	IÕK on HEV õpilase jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused jõukohaseks õppimiseks ja arenemiseks. IÕK koostamine on vajalik kui õpilane vajab õppetöös suures osas individuaalset tegevust ja/või õpetamisel osutub vajalikuks täiendavate ressursside kasutamine. IÕK koostamise võib algetada: aineõpetaja, klassiõpetaja, tugimeeskond või lapsevanem. IÕK koostatakse HEVKO koordineerimisel. Sätestatud õppekava mahtu ja õpitulemusi vähendatakse ainult koolivälise nõustamiskomisjoni otsusega.	Klassiõpetaja, aineõpetaja, HEVKO
Käitumise tugikava	Individuaalne käitumise tugikava on kirjalik eesmärgistatud plaan käitumiskeskustega õpilase toetamiseks õpikeskkonnas. Käitumise tugikava koostatakse õpilastele, keda iseloomustab oskamatus mõista ja adekvaatselt reageerida enda ja kaaslaste emotsioonidele, millest tulenevalt tekivad raskused suhtlemisel nii eakaaslaste kui täiskasvanutega. Käitumise tugikava koostatakse HEVKO poolt koostöös õpetajate, õpilase ja perega.	HEVKO, õpilasega töötavad täiskasvanud
Eriklasse/väikeklass/ Üks ühele õpe	Nõustamiskomisjoni soovitusel ning lapsevanema nõusolekuga rakendatakse tugimeede õpilastele, kellele sobib õpe võimalikult väheste samaaegsete stiimulitega struktureeritud õpikeskkonnas ning kes vajavad eakohasest enam individuaalse abi ning erimetoodilist õpetust. Vastavalt õpilase vajadustele ning kooli võimalustele õpitakse osa õppeainetest eraldi. Eriklasse vastuvõtmise otsustab direktor.	Eriklasse/väikeklassi õpetaja/ Üks ühele õppe õpetaja
Pikapäevarühm	Pikapäevarühm on suunatud noorema kooliastme õpilastele. Pikapäevarühm pakub õppekava-väliseid tegevusi (sh ringid), järelevalvet ning tuge sotsiaalsete ja õpioskuste arendamisel. Pikapäevarühmas toimub ka järgnevateks päevadeks antud koduste õppetöödega tegelemine. Õpilane võetakse pikapäevarühma vastu ja arvatakse	Pikapäevarühma õpetaja, ringijuhid

	sealt välja direktori otsusega vanema taotluse alusel.	
Koduõpe	Koduõpe on väljaspool kooliruumi korraldatav õpe. Seda rakendatakse, kui õpilase tervises seisund ei võimalda tal koolis õppetöös osaleda või kui lapsevanem soovib oma lapse õppetööd iseseisvalt korraldada. Koduõpet tervislikel põhjustel korraldab kool ja seda rakendatakse koolivälise nõustamiskomisjoni otsusel. Koduõpet vanema taotlusel korraldab ja finantseerib vanem, kes vastutab ka õpitulemuste saavutamise eest. Lapsevanem esitab taotluse koduõppe rakendamiseks hiljemalt 20. augustil või 20. detsembril. Koduõppe rakendamise kinnitab õppenõukogu.	Kool, lapsevanem
Võrgustikutöö	Erinevate osapoolte koostöö õpilase arengu ja heaolu toetamisel. Võrgustikutöö hõlmab koostööd nii lapse ja pere kui kooli ja kooliväliste spetsialistide (politsei, lastekaitse spetsialist, tervishoiutöötajad jt) vahel. Erinevate osapoolte kaasamisel peetakse silmas lapse huve ja vajadust lähtuvalt olukorrast.	HEVKO/direktor

4. Töö andekate õpilastega

4.1. Andekus on õpilase individuaalne potentsiaal saavutada silmapaistvat edu ühel või mitmel alal.

4.2. Andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmiseid võimeid: intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, silmapaistev loominguline mõtlemine, liidrivõimed, silmapaistvad võimed kujutavas või esitluskunstis, füüsiline võimekus.

4.3. Andekale õpilasele võimaldatakse individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate või teiste spetsialistide poolt, sealhulgas koolivälise haridusprogrammide või haridusasutuste kaudu.

4.4. Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse:

4.4.1. klassiõpetaja, aineõpetaja, klassijuhataja, tugispetsialisti, ringijuhataja ja lapsevanema tähelepanekutest;

4.4.2. pedagoogilis-psühholoogilise hindamise (s.h. testimine) tulemustest;

4.4.3. aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel esinemise tulemustest;

4.4.4. koolivälise spetsialistide (nt treener, ringijuhendaja) tähelepanekutest ja soovitudest.

4.5. Andekaid õpilasi toetatakse järgmiselt:

4.5.1. *klassi tasandil* - keerukama raskusastme ja ainekava laiendavate ülesannete võimaldamine, loovust nõudvate või sisemist huvi toetavate lisaülesannete pakkumine, klassile suunatud õpilasvõistlustel osalemine;

4.5.2. *kooli tasandil* - info edastamine väljaspool kooli toimuvatest ainealastest üritustest; ettevalmistus aineolümpiaadideks, võistlusteks ja konkurssideks, koolisisestel õpilasvõistlustel ja projektides osalemine; lühiajaline diferentseeritud õppetegevus, huviharidus, minifirmad, õpilase andele pühendumuse toetamine (nt võistlustel, olümpiaadidel osalemise võimaldamine, koolivälise tegevuse arvestamine õppekava osana, tunnustamine);

4.5.3. *kooliväliselt* - koolivälistel olümpiaadidel, ainevõistlustel osalemise toetamine; suunamine teaduskooli ja süvakursustele kõrgkoolide juures; suunamine muusika-, näite-, kunsti- ja spordiklubidesse; osalemine teaduspäevadel- ja konverentsidel; koolivälisesse projektidesse kaasamine (nt rahvusvahelised projektid, uurimisgrupid).